

„PAYSERA LT“, UAB

KREDITINGUMO VERTINIMO IR ATSAKINGOJO SKOLINIMO TAISYKLĖS (06.2PP)

1. Bendrosios nuostatos

1.1. „Paysera LT“, UAB (toliau – Operatorius) kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) įtvirtina pagrindines nuostatas, kriterijus ir principus, kuriais Operatorius vadovaujasi užtikrindamas atsakingojo skolinimo principo laikymąsi ir vertindamas klientų, kurie kartu yra ir vartojimo kredito gavėjai, kreditingumą. Šios Taisyklės, išskyrus atvejus, kai tai susiję su atsakingojo skolinimosi principų įgyvendinimu, nėra taikomos Operatoriaus klientams, kurie pagal šias Taisykles nėra laikomi vartojimo kredito gavėjais bei vartojimo kredito davėjais.

1.2. Taisyklės yra parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymu (toliau – VKĮ), Vartojimo kredito gavėjų mokumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos 2013 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 03-62 „Dėl Vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų patvirtinimo“, Vartojimo kredito teikimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus 2015 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. 241-69 „Dėl Vartojimo kredito teikimo gairių patvirtinimo“, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais bei vėlesnėmis jų redakcijomis.

1.3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

1.3.1. **Asmeninis vartojimo kreditas** – vartojimo kreditas, kuris suteikiamas įvertinus tik asmenines vartojimo kredito gavėjo pajamas, išlaidas bei įsipareigojimus, kai vartojimo kredito gavėjas siekia sudaryti arba sudaro vartojimo kredito sutartį asmeninėms reikmėms. Vartojimo kredito gavėjas už prievoles, kylančias iš Asmeninio vartojimo kredito, atsako asmeniškai.

1.3.2. **Naudotojas** – Platformos naudotojas fizinis asmuo, vartojimo kredito davėjas ir vartojimo kredito gavėjas, kuris, sutikdamas su Platformos naudojimosi sąlygomis, užsiregistruoja Platformoje ir teikė paraišką dėl vartojimo kredito suteikimo ir kuriam vartojimo kredito davėjas (-ai), įskaitant Operatorių, suteikė lėšų, arba kuris suteikė lėšų pagal pateiktą vartojimo kredito gavėjo paraišką.

1.3.3. **Vartojimo kredito davėjas** – Platformos naudotojas fizinis asmuo, kuris, sutikdamas su Platformos naudojimosi taisyklėmis, užsiregistruoja Platformoje bei gali savo nuožiūra ir rizika skolinti vartojimo kredito gavėjams. Vartojimo kredito davėju gali būti ir Operatorius.

1.3.4. **Vartojimo kredito gavėjas** – fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus Lietuvos Respublikos pilietis ir (ar) rezidentas, kuris yra tinkamai pasirašęs ir pateikęs Paraišką per

Platformą ir kurio Paraiška Platformoje patvirtinta ir kuris sudaro vartojimo kredito sutartį asmeninėms reikmėms.

1.3.5. **Paraiška** – Vartojimo kredito gavėjo Platformoje užpildyta forma (remiantis Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo bei kitų įstatymų reikalavimais), paremta rašytiniais dokumentais ir vartotojo asmens duomenimis, kurią elektroniniu būdu patvirtino Vartojimo kredito gavėjas ir Operatorius.

1.3.6. **Platforma** – Operatoriaus administruojama tarpusavio skolinimo internetinė svetainė www.paysera.lt, kurios Naudotojai gali užsiregistruoti, teikti paraišką vartojimo kreditui gauti ar suteikti lėšas pagal pateiktą Paraišką;

1.3.7. **Vartojimo kredito gavėjo pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai** suprantami kaip asmeninės pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai, kurie sudaro bendrą visumą apie vartojimo kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir finansinius įsipareigojimus finansų įstaigoms.

1.4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Taisyklių 1.2 punkte nurodytuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Vartojimo kreditų teikimo politika ir atsakingojo skolinimo principai

2.1. Operatoriaus vartojimo kreditų teikimo politika remiasi prielaida, kad vartojimo kreditas grąžinamas Vartojimo kredito gavėjo pajamų sukuriama pinigų srautais (pajamomis), o ne dėl priverstinio išieškojimo teismine tvarka ir (ar) priverstinio vartojimo kredito grąžinimo pasinaudojant prievolių vykdymo užtikrinimo priemonėmis. Operatoriaus tikslas yra siekti pelno savo veiklą organizuojant efektyviai, kredito riziką vertinant tinkamai, o santykius su Naudotojais formuoti laikantis teisės aktų keliamų reikalavimų.

2.2. Atsakinguoju skolinimu laikoma tokia Operatoriaus veikla, kai teikiant Platformoje vartojimo kreditus, yra vertinamas Vartojimo kredito gavėjo kreditingumas, o jį vertinant yra laikomasi principų ir reikalavimų, sudarančių prielaidas tinkamai įvertinti Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą bei užkertančių Vartojimo kredito gavėjui galimybę prisiimti pernelyg didelę finansinių įsipareigojimų našlą.

2.3. Operatorius, versdamasis tarpusavio skolinimo platformos Operatoriaus ir (ar) vartojimo kredito teikimo veikla, laikosi šių atsakingojo skolinimo principų ir esminių taisyklių:

2.3.1. Operatorius, prieš priimdamas sprendimą dėl vartojimo kredito teikimo Vartojimo kredito gavėjui arba prieš priimdamas sprendimą dėl esamos bendros vartojimo kredito sumos padidinimo, remdamasis pakankama informacija ir įrodymais įvertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą;

2.3.2. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo tikslas yra įvertinti Vartojimo kredito gavėjo galimybes prisiimti konkretų finansinį įsipareigojimą, kurį kartu su jau turimais finansiniais įsipareigojimais Vartojimo kredito gavėjas būtų pajėgus įvykdyti;

2.3.3. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimas, remiantis tuo metu turima informacija, yra grindžiamas prielaida, kad Vartojimo kredito gavėjas galės vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus visą vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį;

2.3.4. Operatorius vertina kreditingumą atsižvelgdamas į Vartojimo kredito gavėjo pateiktą, iš kreditingumui vertinti naudojamų registrų ir informacinių sistemų gautą informaciją, įskaitant, bet neapsiribojant Operatoriaus vidinėse duomenų bazėse esančią informaciją, bei į kitą

Operatoriui prieinamą informaciją, galinčią turėti įtakos Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui, ypač tokią kaip tvarios Vartojimo kredito gavėjo pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) potencialas;

2.3.5. Skolinimas grindžiamas (atsižvelgiant į istorinius duomenis, ekonomikos cikliškumą) visų Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito ir kitas sutartis su finansų įstaigomis vidutinės įmokos dydžio ir tvarių pajamų santykio ribojimu (angl. debt service-to-income) (toliau – DSTI), kuris turi sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. Didesnė nei ši riba gali būti taikoma tais atvejais, kai Operatorius turi pagrįstų ir pakankamų įrodymų, kad konkrečiu atveju didesnio dydžio ribos taikymas nepažeidžia atsakingojo skolinimo reikalavimų. Šiais atvejais įrodymų pagrįstumui ir pakankamumui įvertinti yra pagal analogiją taikomos su įrodymų vertinimu susijusios civilinio proceso normos ir atitinkami principai. Tokiais atvejais laikytina, kai:

2.3.5.1. Vartojimo kredito gavėjas prašo vartojimo kredito, tikslu refinansuoti jau turimą vartojimo kreditą, kai įvertinus jo kreditingumą, DSTI viršija 40 proc. dydį, tačiau jis yra mažesnis nei DSTI iki sudarant šią refinansavimo sutartį, o Operatorius pinigines lėšas perveda tiesiogiai refinansuojamam vartojimo kredito davėjui; arba

2.3.5.2. Įvertinus konkretaus Vartojimo kredito gavėjo išlaidas, susijusias su įsipareigojimais finansų įstaigoms ir kitiems poreikiams (pavyzdžiui, būsto nuomos, komunalinių mokesčių, draudimo ir pan.), pagrįstas atitinkamais įrodymais (pavyzdžiui, banko sąskaitos išrašu, nuomos sutartimi ir pan.), bei atsižvelgiant į pajamas, vartojimo kredito gavėjui liekančias sumokėjus visas žinomas išlaidas ir įvykdžius įsipareigojimus finansų įstaigoms, likusių pajamų pakaks šio konkretaus Vartojimo kredito gavėjo pragyvenimo išlaidoms, skirtoms įprastiems jo poreikiams tenkinti, šį dydį vertinant pagal Taisyklių 4.6 punkto nuostatas.

2.3.6. Vidutinės mėnesio įmokos dydis apskaičiuojamas atskirai apskaičiuojant kiekvieno įsipareigojimo finansų įstaigai dydį, gautą atitinkamo įsipareigojimo likusią kredito grąžinimo ir kredito kainos sumą dalijant iš likusios kredito trukmės mėnesiais ir gautus dydžius susumuojant. Kreditų, kurių daliniai grąžinimai nenumatyti (neterminuota kredito sutartis, sąskaitos kreditavimo sutartis, kita kredito sutartis, pagal kurią kredito gavėjui suteikiama teisė naudotis kreditu neviršijant nustatyto kredito limito ir pan.), įsipareigojimo dydis apskaičiuojamas susumuojant šiuos dydžius: (i) nepanaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalintą iš visos kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių (įskaitant neterminuotas kredito sutartis); (ii) panaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalintą iš likusios kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių (įskaitant neterminuotas kredito sutartis);

2.3.7. Operatorius, apskaičiuodamas Vartojimo kredito gavėjo mokamą vidutinės mėnesio įmokos sumą, vertina jam žinomas ir (ar) galimas žinoti Vartojimo kredito gavėjo išlaidas, susijusias su Vartojimo kredito gavėjo turimais įsipareigojimais finansų įstaigoms (už kreditus, susijusius su nekilnojamojo turto, kitus vartojimo kreditus, finansinę išperkamąją nuomą, kredito kortelių limito grąžinimo grafiko įmokas, paskolas ir pan.), nepriklausomai nuo to, koks yra jų numatytas įvykdymo terminas, Vartojimo kredito gavėjo priimtus įsipareigojimus finansų įstaigoms pagal laidavimo sutartis, ir atsižvelgia į pajamas, liekančias sumokėjus Vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką;

2.3.8. Priimant sprendimą dėl vartojimo kredito suteikimo ar nesuteikimo yra atsižvelgiama į ne mažiau kaip 4 mėnesių Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų istorijos vidurkį ir vertinama, ar vartojimo kredito sutartyje nustatyto vartojimo kredito grąžinimo laikotarpiu gaunamų tvarių pajamų pakaks visiems įsipareigojimams finansų įstaigoms vykdyti. Kito laikotarpio Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų vidurkis gali būti taikomas tais atvejais, kai Operatorius turi

pagrįstų ir pakankamų įrodymų, kad konkrečiu atveju kito laikotarpio Vartojimo kredito gavėjo pajamos gali būti laikomos tvariomis, ir atitinkamo laikotarpio taikymas nepažeidžia atsakingojo skolinimo reikalavimų. Tokiais atvejais laikytina, kai:

2.3.8.1. Vartojimo kredito gavėjas gauna pajamas iš nekilnojamojo turto nuomos, ir nuomos sutartis sudaryta ne trumpesniam kaip visam vartojimo kredito sutarties laikotarpiui arba nuomos sutartyje aiškiai nurodyta, kad pasibaigus sutartyje nustatytam nuomos laikotarpiui ir nuomininkui toliau naudojantis turtu, laikoma, kad sutartis tapo neterminuota arba pan.; arba

2.3.8.2. Vartojimo kredito gavėjo darbo santykiai naujojoje darbovietėje prasidėjo po senosios darbovietės reorganizavimo ar darbdavių susitarimu, kai pagal taikytinus teisės aktus darbo stažas laikomas nepertrauktu, arba su mažesne kaip 2 savaičių pertrauka, kai Vartojimo kredito gavėjas naujoje darbovietėje įsidarbino be bandomojo laikotarpio ir Vartojimo kredito gavėjas pateikia tai patvirtinančius įrodymus (pavyzdžiui, darbo sutartis su nauja darboviete, įrodymai, patvirtinantys, kokiomis sąlygomis įsidarbino naujoje darbovietėje, įskaitant joje numatytą darbo užmokesčio dydį ir pan.); arba

2.3.8.3. Vartojimo kredito gavėjas darbą keičia retai (ne dažniau kaip 1 kartą per metus) ir geba darbą susirasti greitai (per ne ilgesnį nei 14 kalendorinių dienų laikotarpį), naujoje darbovietėje yra sudaryta neterminuota darbo sutartis bei gaunamas didesnis darbo užmokestis nei ankstesnėje darbovietėje, bei yra praėję ne mažiau kaip 2/3 bandomojo laikotarpio (jei toks yra nustatytas).

2.3.9. Vartojimo kredito gavėjo pajamų tvarumas yra nustatomas vadovaujantis Vartojimo kredito gavėjo pateikiamais dokumentais (kurių pavyzdinis sąrašas pateiktas Priede Nr. 4), bei įvertinamas šių pajamų gavimo tęstinumas (pavyzdžiui, ar sutartis tęstinė, neterminuota ir pan.) ir kiti požymiai, kurie patvirtintų, jog Vartojimo kredito gavėjo gaunamos pajamos yra nevienkartinės ir nepakis per visą vartojimo kredito suteikimo laikotarpį. Įrodymų pagrįstumui ir pakankamumui įvertinti yra taikomos pagal analogiją su įrodymų vertinimu susijusios civilinio proceso normos ir atitinkami principai. Tvariomis pajamomis pripažįstamos tokios Vartojimo kredito gavėjo pajamos, kurių pagrįstai galima tikėtis vartojimo kredito suteikimo laikotarpiu, įskaitant (bet neapsiribojant) darbo užmokestį, pajamas iš individualios veiklos, pajamas pagal verslo liudijimą, pajamas pagal autorines sutartis, pensijas ar kitokias Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra) duomenų bazėje rodomas išmokas, kurias Operatorius laiko pastoviomis. Vartojimo kredito gavėjo pajamos, kurios gali gerokai kisti (pavyzdžiui, dividendai, pajamos iš pajų, nekilnojamojo turto, investicinės veiklos, nekilnojamojo turto pardavimo ir pan.) arba dėl kurių pajamų tvarumo abejojama, vertinamos konservatyviau (t. y. tokio pobūdžio pajamos vertinamos tik jei jos buvo gaunamos kiekvienais metais per paskutinius 3 metus, joms taikant 0,8 koeficientą). Vartojimo kredito gavėjo vienkartinio pobūdžio arba tikslinės pajamos (pavyzdžiui, vaikų išlaikymui skirti alimentai, tikslinės pašalpos medicininėms priemonėms, išmokos mirus artimajam ar pan.) yra nevertinamos.

2.4. Operatorius, vertindamas Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą, atsižvelgia į Vartojimo kredito gavėjo pajamas, liekančias sumokėjus vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką. Liekančios lėšos neturi būti mažesnės nei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kasmet nustatomas minimalių vartojimo poreikių dydis (toliau – MVPD).

2.5. Operatorius gali svarstyti suteikti vartojimo kreditą Vartojimo kredito gavėjui, gaunančiam mažas pajamas, kai minimali liekančių pragyvenimo lėšų suma vienam asmeniui sudaro ne mažiau kaip 60 procentų galiojančio MVPD, esant visoms šioms sąlygoms:

2.5.1. vartojimo kredito suma neviršija 50 procentų Oficialiosios statistikos portale paskelbto

vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio (neto) (įskaitytinai);

2.5.2. Vartojimo kredito gavėjas, duomenų bazės Sodra duomenimis, gauna senatvės pensiją ir (ar) kitokio tipo tvarias išmokas;

2.5.3. Vartojimo kredito gavėjas neturi išlaikomų asmenų (nepilnamečių vaikų iki 18 m.);

2.5.4. Vartojimo kredito gavėjas Paraiškoje nurodo, kad būstas jam priklauso nuosavybės teise, ir jis būsto nesinuomoja.

2.6. Operatorius nuolat vertinta, ar taikomas Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo procesas yra tinkamas ir veiksmingas, ir prireikus jį keičia. Nustatant, ar Vartojimo kredito gavėjo kreditingumas vertinamas tinkamai ir veiksmingai, be kita ko, turi būti atsižvelgiama į suteiktų vartojimo kreditų portfelio kokybę: pavėluotus įmokų mokėjimo atvejus, nuvertėjusių, nurašytų paskolų skaičių.

3. Vartojimo kredito gavėjo teikiama informacija ir papildomai teikiami dokumentai

3.1. Vartojimo kredito gavėjas, siekdamas gauti vartojimo kreditą, pateikia ir patvirtina savo asmens duomenis ir kitą Vartojimo kredito gavėjo identifikavimui būtiną informaciją bei užpildo ir pateikia kreditingumo vertinimo klausimyną-paraišką vartojimo kreditui gauti (Priedas Nr. 1).

3.2. Siekdamas gauti vartojimo kreditą ne internetu, Vartojimo kredito gavėjas privalo užpildyti paraišką vartojimo kreditui gauti bei kartu su asmens dokumento originalu ją pateikti Operatoriui ar vartojimo kredito tarpininkui. Į klausimyną atsakoma gyvai ar telefoninio pokalbio metu, kuris yra įrašomas.

3.3. Pildydamas paraišką vartojimo kreditui gauti, kreditingumo vertinimui Vartojimo kredito gavėjas privalo pateikti informaciją:

3.3.1. apie įsipareigojimus pagal vartojimo kredito ir kitas sutartis su finansų įstaigomis ir jų mėnesinių įmokų mokėjimus;

3.3.2. ar planuojama prisiimti naujų įsiskolinimų finansų įstaigoms ir, jei taip, planuojamų prisiimti įsipareigojimų sumą;

3.3.3. apie vidutiniškai gaunamas tvarias pajamas per mėnesį ir šių pajamų šaltinius (darbo užmokestis, pajamos iš turto nuomos, individualios įmonės, individualios veiklos ar veiklos pagal verslo liudijimą, autorinės veiklos ir pan.);

3.3.4. ar planuojamas tvarių pajamų pasikeitimas per vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį ir, jei taip, planuojamą sumažėti ar padidėti pajamų sumą.

3.4. Tuo atveju, jeigu Vartojimo kredito gavėjas yra susituokęs, privaloma pateikti Taisyklių 3.3 punkte nurodytą informaciją apie Vartojimo kredito gavėjo sutuoktinio pajamas, išlaidas ir įsipareigojimus finansų įstaigoms.

3.5. Siekdamas gauti vartojimo kreditą Vartojimo kredito gavėjas bei jo sutuoktinis privalo duoti sutikimą tvarkyti asmens duomenis kreditingumo vertinimo ir įsiskolinimo valdymo tikslu, kurio pagrindu bus renkami duomenys ir dokumentai iš trečiųjų asmenų, patvirtinantys ar paneigiantys Vartojimo kredito gavėjo pateikiamą informaciją kreditingumo vertinimui.

3.6. Operatorius informuoja Vartojimo kredito gavėją apie jo pareigą suteikti teisingą ir išsamią informaciją, būtiną kreditingumui įvertinti.

3.7. Operatorius užtikrina, kad teikdamas paraišką Vartojimo kredito gavėjas patvirtintų, kad Vartojimo kredito gavėjas yra pajėgus prisiimti konkretų finansinį įsipareigojimą, kurį kartu su jau turimais finansiniais įsipareigojimais Vartojimo kredito gavėjas yra pajėgus įvykdyti, yra mokus ir nėra jokių kitų aplinkybių, kurios galėtų neigiamai paveikti jo kreditingumą.

3.8. Vartojimo kredito gavėjo sąžiningumas yra preziumuojamas ir yra daroma prielaida, kad pateikta informacija yra tiksli ir teisinga. Neatsižvelgiant į tai, Vartojimo kredito gavėjo nurodyta informacija visada yra patikrinama objektyviais duomenimis, t. y. surenkami ją patvirtinantys įrodymai kreditingumo vertinimo metu:

3.8.1. Vartojimo kredito gavėjo paprašoma pateikti jo pateiktą informaciją įrodančius dokumentus, pavyzdžiui, darbo sutartį, turto nuomos sutartį, individualios veiklos pažymėjimą, pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus, veiklos tęstinumą įrodančius dokumentus (banko sąskaitų išrašus, pajamų ir išlaidų žurnalus ir pan.); arba

3.8.2. Vartojimo kredito gavėjo pateiktų duomenų tikrumas, pagrįstumas ir objektyvumas patikrinamas kreditingumui vertinti naudojamose duomenų bazėse.

3.9. Jei Operatoriui kyla abejonų dėl Vartojimo kredito gavėjo pateiktų dokumentų ar jie yra nepakankami, Operatorius gali paprašyti Vartojimo kredito gavėjo pateikti papildomus jo pateiktą informaciją pagrindžiančius duomenis ar dokumentus. Jei Vartojimo kredito gavėjas nepateikia prašomų duomenų ir (ar) dokumentų, Operatorius patikrina informacijos tikrumą, pagrįstumą ir objektyvumą kreditingumui vertinti naudojamose duomenų bazėse bei, išnagrinėjęs visus gautus duomenis, įvertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą.

3.10. Jei vartojimo kredito sutartį sudariusios šalys susitaria pakeisti bendrą vartojimo kredito sumą, kiekvieną kartą, kai norima padidinti bendrą vartojimo kredito sumą, Operatorius atnaujiną turimą informaciją apie Vartojimo kredito gavėją ir iš naujo vertina jo kreditingumą bei šiose Taisyklėse nustatyta tvarka apskaičiuoja įmokos dydžio ir pajamų santykį.

4. Detalus kredito gavėjo Kreditingumo vertinimo proceso aprašymas

4.1. Pirmiausiai Sodra ir Paskolų rizikos duomenų bazėje (PRDB) tikrinami Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo klausimyne-paraiškoje pateikti duomenys bei nustatoma, ar Vartojimo kredito gavėjo vidutinės mėnesinės įmokos dydžio ir Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų per mėnesį santykis (DSTI) neviršija 40 proc. dydžio. Šiuo tikslu:

4.1.1. Sodra duomenų bazėje tikrinamos Vartojimo kredito gavėjo iš darbo santykių gaunamos pajamos bei kitos pajamos, kurios minėtoje duomenų bazėje yra rodomos, taip pat Vartojimo kredito gavėjo pateikta informacija susijusi su darbovieta;

4.1.2. PRDB duomenų bazėje yra tikrinami duomenys apie vartojimo kredito gavėjams suteiktas paskolas. Visi įsipareigojimai finansų įstaigoms vertinami vienodai, pagal mokamą įmokų sumą;

4.1.3. PRDB duomenų bazėje yra tikrinami duomenys apie pagal laidavimo sutartį Vartojimo kredito gavėjo prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant galutinio skolininko vėlavimą vykdyti Vartojimo kredito gavėjo laiduotus finansinius įsipareigojimus. Tuo atveju, jei yra nustatomas vėlavimas – Operatorius pagal laidavimo sutartį Vartojimo kredito gavėjo prisiimtus įsipareigojimus įskaičiuoja į vidutinės mėnesio įmokos dydį ta pačia tvarka, kaip ir kitus jo įsipareigojimus finansų įstaigoms. Nenustačius vėlavimo – vartojimo kreditas tokiam Vartojimo kredito gavėjui gali būti išduodamas tik pateikus Operatoriui priimtino asmens laidavimą ar kitą Operatoriui priimtina prievolių vykdymo užtikrinimo priemonę (išskyrus nekilnojamojo turto įkeitimą).

4.2. Tuo atveju, jei Vartojimo kredito gavėjo nurodytos pajamų ar įsipareigojimų finansų įstaigoms sumos nesutampa su Vartojimo kredito gavėjo pateiktais dokumentais ar duomenimis, esančiais duomenų bazėse, Operatorius:

4.2.1. vertindamas pajamas vadovaujasi kreditingumui vertinti naudojamose duomenų bazėse nurodyta pajamų suma, jei ji yra mažesnė nei Vartojimo kredito gavėjo nurodyta jo pajamų suma, nebent Vartojimo kredito gavėjas pateikia Operatoriui papildomus savo nurodytas pajamas pagrindžiančius objektyvius įrodymus (banko sąskaitų išrašus, sutartis, gyventojų pajamų mokesčio deklaracijas, pateiktas mokesčių administratoriui, ir kt.);

4.2.2. vertindamas įsipareigojimus vadovaujasi kreditingumui vertinti naudojamose duomenų bazėse nurodyta jo įsipareigojimų suma, jei ji yra didesnė nei Vartojimo kredito gavėjo nurodyta jo įsipareigojimų suma, nebent Vartojimo kredito gavėjas pateikia Operatoriui papildomus savo nurodytus įsipareigojimus pagrindžiančius objektyvius įrodymus (kreditoriaus pažymą apie skolos likutį, susitarimus dėl atleidimo nuo įsipareigojimų ar jų įvykdymo įrodymus ir kt.).

4.3. Konservatyviau vertinama, jeigu Vartojimo kredito gavėjas kreditingumo vertinimo klausimyne nurodo, jog pajamos sutarties galiojimo laikotarpiu gali mažėti, arba Vartojimo kredito gavėjas artimiausiu metu planuoja prisiimti papildomus įsipareigojimus. Šiuo atveju vertindamas kreditingumą Operatorius vadovaujasi pajamų suma po planuojamo sumažėjimo ir (ar) didžiausia įsipareigojimų suma po planuojamo padidėjimo.

4.4. Tuo atveju, jei DSTI santykis neatitinka 4.1 punkte nustatytos ribos, Operatorius vertina ar esama pagrįstų ir pakankamų įrodymų, kad konkrečiu atveju didesnio dydžio DSTI santykio taikymas nepažeidžia atsakingojo skolinimo reikalavimų. Nustačius, kad tokių įrodymų yra pakankamai, ir jie yra pagrįsti, toliau Vartojimo kredito gavėjo kreditingumas yra vertinamas taip pat, kaip yra vertinamos 4.1 punkte nustatytą DSTI ribą atitinkančios paraiškos.

4.5. Toliau nustatoma, ar Vartojimo kredito gavėjo liekančios pajamos yra pakankamos vidutinėms tikėtinoms būtiniausioms namų ūkio išlaidoms padengti. Vidutinių tikėtinų būtiniausių namų ūkio išlaidų dydis yra nustatomas pagal Vartojimo kredito gavėjo pateiktus duomenis apie Vartojimo kredito gavėjo patiriamas vidutines būtiniausias namų ūkio išlaikymo išlaidas. Vartojimo kredito gavėjo pajamos yra laikomos pakankamomis vidutinėms tikėtinoms būtiniausioms namų ūkio išlaidoms padengti tuo atveju, jei iš Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų per mėnesį atėmus vidutinės įmokos pagal visus Vartojimo kredito gavėjo finansinius įsipareigojimus dydį liekanti pajamų suma yra lygi arba didesnė nei:

4.5.1. vertinimo metu skelbiamas MVPD vienam namų ūkio nariui; arba

4.5.2. Vartojimo kredito gavėjo nurodytas vidutinis tikėtinų būtiniausių namų ūkio išlaidų dydis, jei jis yra didesnis nei MVPD vienam namų ūkio nariui. Nustačius, kad Vartojimo kredito gavėjui padengus turimus finansinius įsipareigojimus lieka mažesnė nei MVPD liekančių pajamų suma vienam Vartojimo kredito gavėjo namų ūkio nariui, Paraiška yra atmetama, nebent yra pritaikomi 2.5 punkte nurodyti kriterijai, dėl kurių Vartojimo kredito gavėjui, gaunančiam mažas pajamas, gali būti suteikiamas vartojimo kreditas.

4.6. Atlikus 4.1–4.5 punktuose aprašytą pirminį kredito gavėjo finansinės būklės vertinimą, vidinėje Operatoriaus duomenų bazėje yra tikrinama Vartojimo kredito gavėjo skolinimosi istorija, įskaitant (bet neapsiribojant) Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimų Operatoriui vykdymą per paskutinius 3 metus iki vertinamos paraiškos kreditui gauti, kredito gavėjo anksčiau pateiktų paraiškų atmetimo priežastis (jei kredito paraiškos buvo atmestos) ir kitas aplinkybės pagal linijinio atmetimo metodą, kurio detalus aprašymas yra pateikiamas šių Taisyklių priede Nr. 2. Vartojimo kredito gavėjo Paraiškai atitinkant bent vieną atmetimo taisyklę, Paraiška yra atmetama.

4.7. Nenustačius jokių 4.6 punkte nustatytų Paraiškos atmetimo pagrindų, toliau Vartojimo kredito gavėjo kreditingumas yra vertinamas Operatoriaus darbuotojų ekspertiniu metodu suteikiant Vartojimo kredito gavėjui jo kreditingumo reitingą, kuris nustatomas pagal UAB „Scorify“ taikomą metodą.

4.8. Tuo atveju, jei laikotarpis nuo Operatoriaus atlikto Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo iki vartojimo kredito sutarties sudarymo neviršija 7 (septynių) kalendorinių dienų, Operatorius remiasi atlikto vertinimo rezultatais. Tuo atveju, jei šis laikotarpis yra nuo 7 (septynių) iki 14 (keturiolikos) kalendorinių dienų, prieš sudarydamas vartojimo kredito sutartį Operatorius gali patikrinti duomenų bazėse informaciją, ar Vartojimo kredito gavėjo finansinė padėtis nėra pakitusi (pavyzdžiui, ar Vartojimo kredito gavėjas neteko darbo, prisiėmė naujų finansinių įsipareigojimų, finansinių skolų ir pan.), o nustačius tokias aplinkybes – iš naujo vertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą ir sprendžia dėl vartojimo kredito sutarties sudarymo pagal šio vertinimo rezultatus. Tuo atveju, jei laikotarpis viršija 14 (keturiolika) kalendorinių dienų, Operatorius visais atvejais iš naujo vertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą ir sprendžia dėl vartojimo kredito sutarties sudarymo pagal šio vertinimo rezultatus.

5. Kita informacija ir baigiamosios nuostatos

5.1. Operatorius kreditingumo vertinimo metu surinktą (įvertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugo visą vartojimo kredito davėjo ir Vartojimo kredito gavėjo santykių laikotarpį ir 3 (tris) metus nuo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito sutartį įvykdymo, jeigu kiti teisės aktai nenustato ilgesnio informacijos, duomenų ir dokumentų saugojimo termino, kad Operatorius prireikus galėtų pateikti įrodymus, jog tinkamai įvertino vartojimo Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą.

5.2. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo tikslais naudojami asmens duomenys tvarkomi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

5.3. Operatoriaus darbuotojai atsako už teisingą duomenų suvedimą į Operatoriaus naudojamas kompiuterines programas pagal Vartojimo kredito gavėjo užpildytą paraišką vartojimo kreditui gauti ir skambučio su Vartojimo kredito gavėju metu surinktą informaciją ir informacijos, gautos iš duomenų bazių, apdorojimą, taip pat už teisingą Vartojimo kredito gavėjo būklės įvertinimą.

5.4. Šios Taisyklės įsigalioja jų patvirtinimo dieną ir galioja iki kol bus pripažintos netekusiomis galios arba pakeistos Operatoriaus vadovo įsakymu.

5.5. Šių Taisyklių vienos ar kelių nuostatų negaliojimas automatiškai nedaro kitų šių Taisyklių nuostatų negaliojančiomis. Negaliojanti nuostata privalo būti pakeista kita, teisėta ir teisiškai veiksminga nuostata, turinčia kuo artimesnę reikšmę teisės akte įtvirtintai nuostatai. Jei Taisyklių nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams, vadovaujamosi tiesiogiai Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis iki kol bus pakeista negaliojanti Taisyklių nuostata.